

## PAPI SZOLGÁLAT ÉS ÉLET

### 1. Ki a pap?

A mi Urunk, Jézus Krisztus kiválasztott tizenkettőt, akiket apostoloknak nevezett, hogy társai legyenek, s hogy elküldje őket hirdetni az evangéliumot. Az evangélium nem egyenlő a vallási szokásokkal (népegyház), amibe belenőttünk, amit nem ismernek azok, akik egyelőre keresők, vagy közelednek az Egyházhhoz vagy csak érdeklődők. Az apostolok átadták a Krisztustól kapott küldetést és hatalmat utódaiknak, a püspököknek. A papok a püspökök munkatársai, akik felszentelésük által küldetést kapnak, hogy Krisztust jelenítsék meg az igehirdetés, a szentségek kiszolgáltatása és az egyházközségek vezetése által. Küldetésük része a karitatív munka végzése és megszervezése is akolitusok, diakónusok és világiak bevonásával. A hivatást Isten adja, amely kegyelem és ajándék. Ezt tükrözik Jézus szavai: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak benneteket” (Jn 15,16a). A papi hivatás misztérium. Senkiből nem lehet kierőszakolni, csak szabadon elfogadni. Kezdeté Jézus hívása: „Jöjj, kövess engem!” (Mt 19,21). Azok hallják meg, akik keresik Őt, és azok lehetnek papok, akik követik a Mester szavát és kitartanak vele minden nehézség közepette. Papi identitásunk Krisztusban van elrejtve. Ebből következik, hogy minél közelebb vagyunk az Istenhez, Jézus Krisztus által, annál közelebb kerülünk önmagunkhoz és az identitásunkhoz!

### 2. Egyházmegyei helyzetkép

A plébániák az egyes régiókban más és más kihívással néznek szembe. A Balaton déli partján nyáron tömegek jönnek nyaralni. Év közben pedig ugyanaz a helyzet, mint bármely más falusi vagy városi plébánián. A nagyobb városok köré kiköltözik a lakosság, a templomaink pedig a központokban vannak. A falvak nagy része kihálóban, a fiatalok elköltöznek, vagy külföldön keresnek munkát.

Az egyházmegye megalapításakor 156 plébániánk volt. 2002-ben ebből 55-öt filiává minősített át a püspök, és 19 oldallagosan ellátott plébániává vált. Az oldallagosan ellátott plébániák száma jelenleg 32. Jelenleg 67 betöltött plébánia van.

1993-ban 87 aktív pappal indult az egyházmegye. 2013-ban 88 aktív papja volt egyházmegyénknél. Öt évvel később, 2018-ban, már csak 77 aktív papunk volt. Egyértelműen látszik, hogy a papok létszáma csökken. Más egyházmegyéből egy pap szolgál nálunk, aki még nem inkardinálódott. Egyházmegyén kívül kettő pap teljesít szolgálatot. A szerzetespapok nagyon kevesen vannak: Nagykanizsán kettő piarista atya tanít az iskolájukban. Kettő pap és egy diakónus él egy egyházmegyei alapítású papi szerzetes közösségben. A papok átlagéletkora jelenleg 49-50 év, de ez csak romlani fog, ha a jelentkezők számában nem áll be komolyabb változás. Jelenleg 7 szeminaristánk készül a papságra Esztergomban, Győrben és Budapesten.

A statisztikai adatok szerint 212.783 katolikus van (387.927 összlakosból) az egyházmegyében, a plébánosi jelentések adatai szerint hetente kb. 20.300 ember jár templomainkba és az idei statisztikánk szerint 15.167 hittanos van. Az utóbbi két szám összege a katolikusok 17%-a. Ez a szám csak megközelítőleg igaz, mert a hittanosok jó része remélhetőleg hetente jár templomba és ezért valószínűleg részét képezik a 20300-nak! Igaz, hogy tényleg nagyon keveseket érünk el, de kb. 15%-kal hetente személyesen találkozunk. Amennyiben minden katolikusnak keresztelt hívővel kapcsolatunk lenne, akkor egy papra közel háromezer hívő jutna.

A szolgálatot önként elhagyók száma viszonylag kevés: 4-5 fő lépett ki. Ezenkívül három papot bocsátottunk el az elmúlt 25 évben.

Az állandó, nős diakónusok kilencen vannak, átlagéletkoruk jelenleg 40-45 év. Közülük egy visz önállóan plébániát, a plébánián lakik, lelkipásztori munkát végez a szomszéd plébánián lakó plébános mellett, de aláírási joga csak a plébánosnak van, a többiek pedig egy-egy részterületen szolgálnak adott plébániákon. Amennyiben megoldható lenne az anyagi ellátásuk, és személyileg alkalmasak plébánia vezetésére, akkor újabb szentelésekre is szükség lehet. Ebben az esetben, mind a felvételi feltételeket, mind a képzést szükséges lenne komolyabban venni.

Megszerveztük egyházmegyénkben az akolitusok képzését, létszámuk folyamatosan nő. Jelenleg 40 akolitusunk van.

### **3. Utánpótlás, kispapok, szeminaristák**

A hivatásgondozás a családokban kezdődik. „A legtöbbet azok a családok teszik, amelyek a hit, szeretet és jámborság szellemét sugározva első szemináriumnak számítanak, továbbá a plébániák, amelyeknek virágzó életében részt vesznek a fiatalok. A tanítók és mindazok, akik a gyermekek és ifjak képzésével bármilyen módon foglalkoznak, különösképpen a katolikus társulatok, igyekezzenek a rájuk bízott gyermekekből olyan embert nevelni, aki képes Isten hívását észrevenni és szívesen követni” (OT 2).

Sajnos sok katolikus családban lebeszéljük, vagy nem támogatják a hivatást érző fiatalokat. Attól félnek, hogy nem fog kitartani, vagy családot szeretnének gyermeküknek. A születések csökkenése és a családok világias szemlélete is közrejátszik a hivatások számának visszaesésében.

### **4. Hova szeretnénk eljutni a következő 10 évben?**

Szeretnénk megtartani és megerősíteni a még aktív szolgálatot teljesítő atyákat. Akik nyugdíjba vonultak, azoknak pedig tisztességes ellátást és biztonságos anyagi alapot biztosítani. A szemináriumból kikerülőkhöz szeretnénk megőrizni a lelkesedést, az odaadott lelkületet. A hivatások számát fontos növelni. Egy új elemmel kiegészítve, misszióba és nem csupán plébániavezetésre hívjuk meg őket. A cél, hogy csökkenjen az oldallagosan ellátott plébániák száma. Szeretnénk elérni, hogy egy papra, diakónusra, akolitusra kb. 100-150 gyakorló hívő jusson. Nagy szükség lenne akolitusokra, diakónusokra, különösen a falvainkban, ahol össze tudnák tartani az ottmaradtakat, törődnének a közösség szegényeivel valamint az igeliturgiák végzése és a betegek áldoztatása mellett fontos feladatuk lenne a közösségépítés és a szociális munka is.

Az Evangélium hirdetése és a pasztorációs tevékenység megkezdése előtt fontos lenne megismerni azokat, akik ott élnek, személyes kapcsolatot kialakítani velük (családlátogatás), megtudni mire van szükségük, vagyis diagnózis felállításával kellene kezdeni a tevékenységet.

Meg kellene keresni a szenvedőket, sebzetteket, sérülteket, magányosokat, szegényeket, cigányokat, stb.. Hiszen ők az Egyház kincsei (Szent Lőrinc). Ez fáradságos és lassú munka, de nem lehet megspórolni az eredményes pasztoráció érdekében.

Együtt kell menni, kísérni őket az élet egy szakaszán. Nem biztos, hogy rögtön megtérnek. Nem baj, ha rögtön nem vesznek részt a szentmisén. Miközben együtt megyünk velük – gyógyulnak. Ezután lehet kisebb (pár fős) közösséget szervezni, pl. imaközösség, beszélgetések, névnap megünneplése. Az ilyen közösség várhatóan részt vesz a szentmisén is.

Ferenc pápa mondta: „A jó Pásztor „bárányszagú”, „béreljük egy garázst, és csak legyünk ott, legyünk jelen.”

## **5. Milyen módon?**

Ahol lehetséges, ott papi közösséget segítő struktúrát kellene kialakítani (egy plébánián több pap), vagy egymáshoz közeli plébániákra helyezni azokat, akik akarnak és tudnak is közösen szolgálni. Tudatosabban kellene segíteni a rétegpasztorációt. Akolitusokat és állandó diakónusokat kellene kinevezni plébánia vezetőkké. Folytatni kell a képzést és kiválasztani, bátorítani, küldeni az erre alkalmas férfiakat. Figyelmet kell fordítani a munkatársak egészségi állapotára, lehetőséget kell biztosítani számukra a feltöltődésre, regenerálódásra.

A hivatásébresztés és gondozás terén egyházmegyénkben még sok teendő akad, de reményteli kezdeményezések vannak. A hitoktatók hivatásébresztő munkáját is segíteni kell.

Elindult a Jó Pásztor imaközösség, amelynek tagjai az ima mellett a szenvedéseiket is felajánlják papi és misszionáriusi (mivel missziós terület vagyunk) hivatásokért. Az idén pedig mise-sorozat kezdődött az Egyház történelmi sebeinek gyógyulásáért! Hisszük, hogy szellemi harc van a hivatások terén is, és fontos, hogy megszűnjön minden megosztottság, amely akadálya az áldás kiadásának! 2020-tól kezdődően minden első csütörtökön papi hivatásokért ajánlják fel a papok a szentmiséket és szentségimádást végeznek a hívekkel új hivatásokért.

Szükség van új evangelizációra! Még mindig sokkal többen vannak azok, akik nem hallottak Jézus Krisztus örömhíréről, mint azok, akik ismerik. Szomorú tény, hogy napjainkban a megkereszteltek tömegei hagyják el az Egyházat illetve veszítik el a hit iránti érzéküket és nem akarnak az evangélium szerint élni. Akkor lesznek új hivatások, ha lesznek új Krisztusban hívők!

Minden változás annak megértésével kezdődik, hogy a világ azé, aki szereti! A következetes, nem elvtelen szeretetnek elsőbbséget kell kapnia minden lelkipásztori gyakorlatunkban! Csak így tehetjük vonzóvá egyházunkat, egyházmegyénket!

Az individuális, személyes megtérésre mindannyiunknak szüksége van! A pasztorális megtérésre, hogy Krisztus központúak legyünk, és a misszionáriusi megtérésre, hogy evangéliumi lelkület járjon át bennünket. Ferenc pápa szerint fontos az Egyház reformjában a racionalitás, a funkcionalitás, a modernitás, a letisztultság, a szubszidiaritás, a szinodialitás, a katolicitás, a professzionalitás, a fokozatosság és rugalmasság! Ezeket a szempontokat a csoportokban ki kellene bontani, kifejtetni, hogy mit jelent helyi szinten a gyakorlati életben.

## **6. Javaslatok a hivatásunk minőségibb megéléséhez**

Mindent meg kell tennünk az egység megőrzéséért és az egymás iránti szeretet növekedéséért!

A papoknak és a püspöknek egymás jobb megismerésére és kölcsönös bizalomra van szükségük! Elfogadni és meghallgatni egymást, időt adni egymásnak, elérhetővé válni egymás számára és törődni egymással! Így sokat enyhíthetünk a papok magányosság érzetén.

Ezt szolgálják a papi kirándulások és a papi közösségek. Öröndetes, hogy papságunk nagyobb része ezeket igényli és kevesebben vannak azok, akik magánzók.

Személyes barátságokban, közös célért végzett szolgálatokban, rekollektiókon és továbbképzéseken válik kézzel foghatóvá a papok közötti együttműködés. Jót tenne, ha létrejönne a plébániák közötti „hálózatok”. Azonos lelkipásztori kihívás előtt állók - lakótelepek, agglomeráció- és rétegpasztoráció területén - segíthetnék egymást találkozásokkal és tapasztalataik megosztásával.

Szemléletváltásra van szükségünk a világiakkal való együttműködésben ott, ahol a bizalmatlanság és a félelem az akadály. Különösen a nők felé való megnyilvánulásainkban van szükség változtatásra.

Ezekhez társul még a gazdasági reform, a pénzhez való viszonyunk felülvizsgálata és a szükséges intézkedések megtétele.

A papok számára is fontos a folyamatos önképzés és a rendszeres továbbképzés. Öröm látni, hogy papságunk jó része spirituálisan és intellektuálisan is igényes. Sajnos találkozhatunk az ellenkezőjével is. Bőséges kínálat van szakmai konferenciákból, jó lenne élni velük és egymás számára is lehetővé tenni a helyettesítés megoldásával. Miközben a ránk bízottak napra készek a saját szakterületükön — s nagyon gyakran a teológiában, biblikumban, erkölcszociológiában is — nem kapnak választ a kérdéseikre, ha mi nem gondoskodunk önmagunk képzéséről, illetve továbbképzéséről.

Tegyük belső igényé mindkettőt. Az egyházmegye részéről felkínált két továbbképzési nap — ahol igazából csak 1,5-2 órától beszélhetünk, hiszen csak ennyi az előadás és a válaszokra szánt idő — a minimumok minimuma.

Segítenünk kell őket az egészségesebb életmód kialakításában! Ehhez jó kezdeményezésnek tűntek, a közösen megszervezett szűrések alkalmi, és a továbbképzésekbe be lehet építeni egészségmegőrző előadásokat is.

Lelkigyakorlatok, lelki napok: Akiknek fontos az élő, személyes kapcsolat Istennel, azoknak az a tapasztalata, hogy a napi egy óra elmélkedés, a heti adoráció, a havi egy lelki nap és az évi egy hosszabb lelkigyakorlat elegendő ahhoz, hogy „szinten” tartsák magukat. Ám ennél sokkal többre lehetne igényünk!

Lelki életünk lényege a kapcsolat! Ennek kiformalása az ima művészetében rejlik. Olyan papságra van szükségünk, akik bensőséges barátaivá válnak Krisztusnak. Ez a kölcsönös barátság minden hiteles pasztoráció feltétele!

Az egyházmegye részéről felkínált négy rekollektációs napon az erre szánt két óra nagyon kevés!

Emberré nevelés, férfivá válás: Egyre több hivatás jön sérült családokból, ahol hiányzik az apakép. A férfivá nevelés teljesen kimaradt szemináriumi képzésünkből. Maradt az intellektuális és spirituális képzés. A férfi identitás felfedezése, kibontása, a férfi-sebek gyógyítása sokat segíthetne a hivatásunkból fakadó nehézségek és a magány feldolgozásában.

Érzelmi intelligencia képzése: Értelmi képzésünk minden szinten kidolgozott, ugyanakkor az érzelmi intelligenciánk képzése teljesen elhanyagolt terület maradt. Nem tanultuk meg kezelni a haragunkat, az érzelmeinket, nem tudunk mit kezdeni az építő és a leépítő kritikával stb.. Ezen a területen is „maszekolunk” vagy „a kegyelem majd elintézi” álláspontra helyezkedünk és nem vállaljuk fel a magunk részét.

A férfivá nevelés és az érzelmi intelligencia képzés legyen része a papképzésnek. Ezenkívül megfelelően felkészült szakemberek bevonásával a továbbképzéseknek is része lehetne Egyházmegyénkben.

## **7. Kérdések a zsinatoláshoz**

*Mit gondolnak a papi utánpótlás szervezéséről és a hivatásébresztésről! Hogyan lehetne új utakat találni?*

*Miként lehetne a lelkipásztorkodó papság spirituális képzését előmozdítani, arra vágyat és igényt ébreszteni bennük?*

*Miként lehetne a lelkipásztorkodó papság pihenőidejét és szabadságolását, az ehhez szükséges helyettesítést jól megszervezni?*

*Milyen változtatást javasolnak az egyházmegye által szervezett továbbképzési és rekollekciós programok hatékonyságának növelése érdekében?*